

**Примітки до фінансової звітності,
в яких викладені значні аспекти облікової політики
та інші пояснювання до проміжної фінансової звітності
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "МОНФАРМ"
за період, що розпочався 01 січня і закінчився 30 вересня 2019 року**

Примітка 1. Загальна інформація про товариство

Повна та скорочена назва товариства: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОНФАРМ"
ПАТ "МОНФАРМ"

Ідентифікаційний код: 00374870

Дата державної реєстрації (перереєстрації, перейменування):

Дата державної реєстрації: 12.12.1994

Дата запису: 13.01.2005

Номер запису: 1 012 120 0000 000027

Юридична та фактична адреса: 19100, Черкаська обл., Монастирищенський район, місто
Монастирище, вулиця Заводська, будинок 8

Організаційно-правова форма: публічне акціонерне товариство

Країна реєстрації: Україна

Офіційна сторінка в Інтернеті: <http://www.monfarm.com.ua>

Адреса електронної пошти: 00374870@afm.com.ua

Характеристика основних напрямків діяльності, сфер бізнесу товариства:

Види діяльності ПАТ "МОНФАРМ":

- 21.10 Виробництво основних фармацевтичних продуктів;
- 21.20 Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів (основний);
- 46.46 Оптова торгівля фармацевтичними товарами;
- 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;
- 47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах;
- 38.32 Відновлення відсортованих відходів

Опис економічного середовища, в якому функціонує товариство:

Відкрите акціонерне товариство "Монфарм" було створене 12.12.1994 р. шляхом корпоратизації з наступною приватизацією державного підприємства Монастирищенський фармацевтичний завод, організованого в 1986 році на базі спиртового заводу, в складі Київського фармацевтичного об'єднання "Дарниця". Фармацевтичне виробництво розпочиналось із збирання автомобільних аптечек та комплектації водою для ін'єкції антибіотиків, що виготовлялись на головному підприємстві ФО "Дарниця". В 1987 році налагоджено випуск перших лікарських засобів у формі таблеток: Етаперазин, Калію йодид, якими доукомплектовувались медичні аптечки АІ-1 та АІ-2 для Міністерства оборони. Дільницю з розливу спиртових розчинів Йоду, Брильянтового зеленого, Новоіманіну запущено в 1989 році. В 1994 році на ВАТ "Монфарм" створено цех по виробництву супозиторіїв та були виготовлені перші партії продукції: Свічки с екстрактом красавки, Свічки з новокаїном. На сьогоднішній день асортимент медичних препаратів, які виробляються підприємством, нараховує більше 60 найменувань лікарських засобів різних фармакотерапевтичних груп. Продукція товариства поставляється в усі регіони України, а також відвантажується на експорт в такі країни як: Грузія, Білорусь, Азербайджан. Залежності від сезонних змін немає. Виробництво вказаної продукції здійснюється на власних виробничих потужностях. ПАТ "МОНФАРМ" постійно впроваджує нові та вдосконалює існуючі технології виробництва та види продукції. До роботи над впровадженням нових препаратів залучаються як співробітники заводу, які мають наукові ступені, так і провідні спеціалісти наукових центрів та інститутів.

Рішенням загальних зборів акціонерів ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "МОНФАРМ" було змінено тип товариства на публічне акціонерне товариство і затверджено найменування товариства – ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОНФАРМ" (протокол № 19 від 15 квітня 2011 року).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОНФАРМ" здійснювало свою діяльність відповідно до Статуту (нова редакція), затвердженого позачерговими загальними зборами акціонерів (протокол № 28 від 14 грудня 2018 р.) та зареєстрованого 19. 12.2018 року за № 365705639973.

Згідно зі Статутом, ПАТ "МОНФАРМ" є юридичною особою, має самостійний баланс.

Мета:

Основною метою діяльності Товариства є здійснення підприємницької (господарської) діяльності для одержання прибутку в інтересах акціонерів Товариства, максимізації добробуту акціонерів у вигляді зростання ринкової вартості акцій Товариства, а також отримання акціонерами дивідендів.

Вищим органом управління ПАТ "МОНФАРМ" є загальні збори акціонерів.

Директор - Домащук Богдан Борисович

Головний бухгалтер – Марчук Оксана Василівна

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу задев»ять місяців 2019 рік склала 247 осіб.

ПАТ "МОНФАРМ" відокремлених підрозділів та філій не має.

Протягом першого півріччя 2019 року ПАТ "МОНФАРМ" здійснювала окремі види діяльності, що ліцензується. Інформація про наявні ліцензії (дозволи) станом на 30.09.2019 р. наведена нижче:

вид діяльності	номер ліцензії	термін дії	державний орган, що видав
Виробництво лікарських засобів	598031	безстрокові й	Державна служба України з лікарських засобів
Оптова торгівля лікарськими засобами	579454	безстрокові й	Державна служба України з лікарських засобів
Придбання, зберігання, перевезення, ввезення, вивезення, відпуск прекурсорів (списку 2 таблиці IV) "Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і перевезення, реалізація (відпуск), використання прекурсорів (списку 1 таблиці 4 та списку 2 таблиці 4)	6	04.02.2021	Державна служба України з контролю за наркотиками

Випуск акцій:

Свідцтво про реєстрацію випуску акцій в бездокументарній формі існування зареєстроване Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку 08 вересня 2010 р., реєстраційний № 743/1/10, дата видачі 19 грудня 2011 р.

Власники акцій:

Власниками акцій ПАТ "МОНФАРМ" згідно реєстру власників цінних паперів станом на 31.12.2018 р. є 1 299 осіб у яких 6 301 624 штук простих іменних акцій на суму 1 575 406,00 гривень, а саме: юридичні та фізичні особи у кількості 1 298 осіб у яких 67109 штук простих іменних акцій на суму 16777,25 гривень.

ПАТ "МОНФАРМ" має акціонера у якого пакет акцій у кількості 6 234 515 штук на суму 1 558 628,75 грн., що становить 98,935052% статутного капіталу товариства.

Примітка 2. Фінансова звітність

Проміжна фінансова звітність ПАТ "МОНФАРМ" станом на 30 вересня 2019 року включає:

- Баланс (Звіт по фінансовій стан) (форма № 1) станом на 30.09.2019 р.;
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2) за 9 місяців 2019 р.;
- Звіт про рух грошових коштів (форма № 3) за 9 місяців 2019 р.;
- Звіт про власний капітал (форма № 4) за 9 місяців 2019 р.;

Примітки до фінансової звітності, основні положення облікової політики ПАТ "МОНФАРМ" та інше.

Примітка 3. Концептуальна основа

Концептуальною основою фінансової звітності за 9 місяців, що закінчились 30.09.2019 р. є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та тлумачення, розроблені Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності.

а) заява про відповідність

Проміжна фінансова звітність ПАТ "МОНФАРМ" підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі — "МСФЗ") у редакції, опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі — "Рада з МСФЗ"), що були чинними станом на 30 вересня 2019 року.

б) функціональна валюта та валюта подання фінансової звітності

Національною валютою України є гривня. Таким чином, функціональною валютою і валютою представлення звітності для цілей даної фінансової звітності є гривня. Фінансова звітність представлена в українських гривнях із округленням усіх сум до найближчої тисячі (тис. грн.), якщо не зазначено інше.

Курси обміну гривні по відношенню до основних валют, які застосовувалися при підготовці цієї проміжної фінансової звітності на 30 вересня були наступними:

Валюта	30,09,2019	2018	2017
Долар США	24,08	27,6883	28,067223
Євро	26,33	31,714138	33,495424

в) припущення про безперервність діяльності ПАТ "МОНФАРМ"

Проміжна фінансова звітність ПАТ "МОНФАРМ" підготована на основі припущення, що ПАТ "МОНФАРМ" буде функціонувати невизначено довго в майбутньому, це допущення передбачає реалізацію активів та виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності.

Ця звітність відображає поточну оцінку керівництва щодо можливого впливу економічних умов на операції та фінансовий стан ПАТ "МОНФАРМ". Майбутні умови можуть відрізнятись від оцінок керівництва.

г) історична вартість

Фінансова звітність ПАТ "МОНФАРМ" складена за методом історичної вартості, за винятком основних засобів, які відображені за справедливою вартістю.

д) формат звітності

ПАТ "МОНФАРМ" підготувала проміжну фінансову звітність за 9 місяців 2019 рік за формами, затвердженими Міністерством фінансів України. Керівництво вважає, що застосування вищевказаних стандартів та інтерпретацій не матиме суттєвого впливу на фінансову звітність ПАТ "МОНФАРМ" у майбутньому.

е) дата переходу на МСФЗ

ПАТ "МОНФАРМ" прийняла МСФЗ в якості основи для підготовки звітності станом на 1 січня 2011 року, і це був перший комплект фінансової звітності ПАТ "МОНФАРМ" відповідно до МСФЗ. Початковий Звіт про фінансовий стан ПАТ "МОНФАРМ" за МСФЗ станом на 1 січня 2011 року ("дату переходу на МСФЗ") був підготований відповідно до вимог МСФЗ 1 "Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності" ("МСФЗ 1").

Істотні облікові судження, оцінні значення і допущення:**а) Оцінки та судження**

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ вимагає від керівництва винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності та відображених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Оцінки та судження постійно оцінюються та базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, котрі припускаються достовірними у відповідності до обставин. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнятись від оціночних.

У процесі застосування облікової політики, керівництвом ПАТ "МОНФАРМ" були зроблені певні судження, крім облікових оцінок, які мають суттєвий вплив на суми, що відображені у проміжній фінансовій звітності. Такі судження, зокрема, включають правомірність припущення щодо безперервності діяльності товариства.

Нижче представлені основні припущення, що стосуються майбутнього та інших основних джерел оцінки невизначеності на дату балансу проміжної фінансової звітності, які несуть у собі значний ризик виникнення необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року.

б) Ризики, пов'язані з податковим та іншим законодавством

Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення господарської діяльності, включаючи контроль за валютними та митними операціями, продовжує розвиватися. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх Тлумачення залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших органів державного управління. Часто точки зору різних органів на певне питання відрізняються. Керівництво вважає, що ПАТ "МОНФАРМ" дотримувалась всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки та відрахування були сплачені або нараховані. Водночас існує ризик того, що операції й інтерпретації, що не були поставлені під сумнів у минулому, можуть бути поставлені під сумнів державними органами в майбутньому, хоча цей ризик значно зменшується з плином часу. Неможливо визначити суму неперед'явлених позовів, що можуть бути пред'явлені, якщо такі взагалі існують, або ймовірність будь-якого несприятливого результату.

в) Переоцінка основних засобів

ПАТ "МОНФАРМ" прийняло за основу справедливу вартість основних засобів, яка була встановлена в результаті переоцінки основних засобів. Справедлива вартість основних засобів була визначена за моделлю ринкової вартості.

г) Резерв знецінення дебіторської та іншої заборгованості

ПАТ "МОНФАРМ" регулярно перевіряє стан дебіторської заборгованості, передплат, здійснених поставальникам, та інших сум до отримання на предмет зменшення корисності заборгованості. Товариство використовує своє компетентне судження для оцінки суми будь-яких збитків від зменшення корисності у випадках, коли контрагент зазнає фінансових труднощів.

д) Зменшення корисності нефінансових активів

Основні засоби та нематеріальні активи перевіряються на предмет зменшення корисності у тих випадках, коли обставини дають підстави припустити потенційне зменшення корисності. Серед факторів, які ПАТ "МОНФАРМ" вважає такими, що дають підстави для перегляду зменшення корисності, є наступні: значне падіння ринкових цін; значне погіршення операційних результатів у порівнянні з минулими періодами чи прогнозом; значні зміни у використанні активів чи усієї стратегії бізнесу, включаючи активи, щодо яких прийнято рішення про поступове виведення з експлуатації чи заміну, а також активи, які є пошкодженими чи виведеними з експлуатації; суттєві негативні галузеві чи економічні тенденції та інші фактори.

Оцінки суми відшкодування активів базуються на оцінках керівництва, включаючи оцінки операцій у майбутньому, майбутній прибутковості активів, припущеннях щодо ринкових умов у майбутніх періодах, розвитку технологій, змін у законодавстві та інших факторів. Ці припущення використані у розрахунку вартості використання активу та включають прогнози щодо майбутніх грошових потоків і вибір відповідної ставки дисконтування. ПАТ "МОНФАРМ" оцінює ці припущення на дату балансу, тому реальні результати можуть відрізнитись від припущень. Зміни обставин, припущень та оцінок керівництва можуть спричинити збитки від зменшення економічної корисності активів у відповідних періодах.

е) Строки корисного використання основних засобів

ПАТ "МОНФАРМ" переглядає строки корисного використання основних засобів щонайменше в кінці кожного фінансового року. Якщо результат перегляду відрізняється від попередніх припущень, зміни відображаються як зміни в облікових оцінках у відповідності до МСБО 8 "Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки". Ці оцінки можуть мати вплив на залишкову вартість основних засобів, відображену в балансі (звіті про фінансовий стан), та амортизаційні витрати, які відображені у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

ж) Відстрочені податкові активи та зобов'язання

Відстрочені податкові активи визнані щодо всіх оподатковуваних тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, тією мірою, якою є ймовірним отримання оподаткованого прибутку, щодо якого можна використати оподатковувану тимчасову різницю. Значні судження керівництва вимагаються для визначення суми відстрочених податкових активів, що можуть бути визнані на основі ймовірного часу виникнення, суми майбутнього прибутку до оподаткування та стратегії податкового планування.

Примітка 4. Основні принципи облікової політики

Перерахунок іноземних валют

Проміжна фінансова звітність представлена в тисячах гривнях (тис. грн.), що є функціональною валютою і валютою представлення звітності ПАТ "МОНФАРМ". Операції в іноземній валюті первісно відображаються у

функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на дату балансу. Всі курсові різниці, що виникають від такого перерахунку, відображаються у звіті про сукупний дохід. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату первісної операції. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату визначення справедливої вартості.

Основні засоби

Первісне визнання і подальша оцінка

Після первісного визнання за собівартістю, об'єкти основних засобів визначаються за справедливою вартістю за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. До собівартості основних засобів відносяться витрати на доставку, установку й монтаж, інші прямі витрати, пов'язані з придбанням основних засобів, а у разі самостійного будівництва (виробництва) основних засобів також включаються вартість матеріалів, прямі витрати на винагороди працівникам, а також відповідні накладні витрати.

Переоцінка здійснюється з такою періодичністю, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу та його балансовою вартістю.

Збільшення балансової вартості, що виникає внаслідок переоцінки, відноситься на резерв з переоцінки в складі власного капіталу в звіті про фінансовий стан, за винятком сум, що компенсують зменшення вартості активу, раніше відображеного у звіті про сукупний дохід. Після вибуття активу відповідна сума, що включена до резерву переоцінки, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Незавершене будівництво та капітальні інвестиції

Незавершене будівництво та капітальні інвестиції включає в себе витрати, безпосередньо пов'язані з будівництвом основних засобів та обладнання, в тому числі розподіл змінних накладних витрат, пов'язаних з будівництвом та авансів на придбання основних засобів. Незавершене будівництво та капітальні інвестиції не амортизується. В період, коли активи готові до використання за первісним призначенням, їх вартість включається до відповідної групи основних засобів.

Подальші витрати

Витрати на здійснення капітального ремонту та модернізацію основних засобів, які подовжують їх термін корисного використання або поліпшують їх здатності генерувати економічні вигоди підлягають капіталізації. Витрати на підтримання основних засобів в робочому стані відображаються в складі відповідних витрат в у звіті про сукупний дохід за період, в якому вони були понесені.

Амортизація

Амортизація основних засобів нараховується з використанням прямолінійного методу.

Для груп основних засобів були встановлені наступні очікувані строки корисної експлуатації:

Групи основних засобів	Строк корисної експлуатації
Будівлі і споруди	20 - 75 років
Виробниче устаткування	5 - 20 років
Транспортні засоби	5 - 10 років
Інші	3 - 5 років

Вартість земельних ділянок не амортизується.

Вибуття

Об'єкт основних засобів знімається з обліку після його вибуття або коли одержання економічних вигод від його подальшого використання або вибуття не очікується. Прибутки або збитки, що виникають у зв'язку зі зняттям активу з обліку (розраховані як різниця між чистими надходженнями від вибуття активу і його балансовою вартістю), включаються до звіту про сукупний дохід за період, у якому актив був знятий з обліку.

Залишкова вартість активів, строки корисного використання і методи нарахування амортизації аналізуються наприкінці кожного звітного року й коригуються по мірі необхідності.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи, які були придбані окремо, при первісному визнанні оцінюються за первісною вартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи обліковуються за історичною вартістю за

вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи, які створюються в рамках підприємства, за винятком капіталізованих витрат на розробку, не капіталізуються, а відображаються у звіті про сукупний дохід в тому році, в якому вони були понесені.

Нематеріальні активи амортизуються протягом періоду корисного використання та оцінюються щодо наявності ознак можливого зменшення корисності. Строки й метод амортизації нематеріальних активів аналізуються, як мінімум, наприкінці кожного фінансового року. Зміна передбачуваних термінів чи способу отримання прогнозованих економічних вигод, втілених в активах, відображається як зміна методу або періоду амортизації, залежно від ситуації, і враховується як зміна облікової оцінки. Витрати на амортизацію нематеріальних активів визнаються у звіті про сукупний дохід в категорії витрат відповідно до функцій активу.

Зменшення корисності нефінансових активів

На кожному звітну дату ПАТ "МОНФАРМ" проводить оцінку наявності ознак можливого зменшення корисності активів. За наявності таких ознак або при необхідності проведення щорічного тестування ПАТ "МОНФАРМ" визначає суму відшкодування активу. Сума відшкодування активу є більшою із двох величин: справедливої вартості активу або одиниці, що генерує грошові потоки, за мінусом витрат на реалізацію і вартості його використання. Сума відшкодування активу визначається для кожного окремого активу, якщо цей актив генерує надходження коштів, і ці кошти, в основному, не залежать від інших активів або груп активів. Коли балансова вартість активу перевищує суму його відшкодування, вважається, що корисність активу зменшилася, і його вартість списується до суми відшкодування. При оцінці вартості використання очікувані грошові потоки дисконтуються до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту (до оподаткування), що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі й ризики, властиві цьому активу. При визначенні справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію використовується належна модель оцінки. Такі розрахунки підтверджуються оціночними показниками, котируваннями цінних паперів, які вільно обертаються на біржі чи іншими доступними показниками справедливої вартості.

Збитки від зменшення корисності визнаються у звіті про сукупний дохід в складі витрат, які відповідають функціям активів зі зменшеною корисністю, за виключенням попередньо переоцінених об'єктів основних засобів, сума дооцінки яких відображалась безпосередньо у капіталі. В такому випадку зменшення корисності також відображається в капіталі в сумі, що не перевищує попередню переоцінку.

На кожному звітну дату здійснюється оцінка ознак того, що збиток від зменшення корисності, визнаний щодо активу раніше, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак ПАТ "МОНФАРМ" оцінює суму відшкодування активу. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу в попередніх періодах, сторнується в тому випадку, якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми відшкодування активу з моменту визнання останнього збитку від зменшення корисності. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до суми його відшкодування. Збільшена балансова вартість активу внаслідок сторнування збитку від зменшення корисності не повинна перевищувати балансову вартість (за мінусом амортизації), яку б визначили, якщо збиток від зменшення корисності активу не визнали б у попередні роки. Сторнування збитку від зменшення корисності визнається у звіті про сукупний дохід за винятком випадків, коли актив відображається за переоціненою вартістю. У таких випадках сторнування відображається як дооцінка.

Фінансові активи

Первісне визнання та оцінка

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю на основі обох таких чинників:

- а) моделі бізнесу суб'єкта господарювання для управління фінансовими активами; та
- б) характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

Товариство визнає такі категорії фінансових активів:

- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку;

- фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю, якщо виконуються обидві такі умови:

а) актив утримують в моделі бізнесу, мета якої - утримування активів задля збирання контрактних грошових потоків;

б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Товариство оцінює їх за їхньою справедливою вартістю .

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо він придбається з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Всі звичайні операції з придбання й продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли ПАТ "МОНФАРМ" бере на себе зобов'язання з придбання активу. До звичайних операцій з придбання або продажу відносяться операції з придбання або продажу фінансових активів, умови яких вимагають передачі активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на відповідному ринку.

Фінансові активи ПАТ "МОНФАРМ" включають грошові кошти та депозити; дебіторську заборгованість та іншу дебіторську заборгованість; та фінансові інструменти що не котируються.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Товариство оцінює їх за їхньою справедливою вартістю плюс операційні витрати, які безпосередньо належить до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Позики та дебіторська заборгованість

Позики та безумовна дебіторська заборгованість визнається як актив тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне право одержати грошові кошти.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю.

Після первісного визнання такі фінансові активи оцінюються за амортизованою вартістю, визначеною з використанням методу ефективної процентної ставки за вирахуванням збитків від знецінення. Амортизована вартість розраховується з урахуванням дисконтів або премій при придбанні, а також комісійних або витрат які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Амортизація на основі використання ефективної процентної ставки включається до складу доходів від фінансування у звіті про сукупний дохід. Витрати, обумовлені знеціненням, визнаються у звіті про сукупний дохід.

Інвестиції, утримувані до погашення

Непохідні фінансові активи з фіксованими чи обумовленими платежами і фіксованим строком погашення класифікуються як інвестиції, утримувані до погашення, коли ПАТ "МОНФАРМ" твердо має намір і здатен утримувати їх до строку погашення. Після первісної оцінки інвестиції, утримувані до погашення, оцінюються за амортизованою вартістю, визначеною з використанням методу ефективної процентної ставки за вирахуванням збитків від знецінення. Прибутки та збитки відображаються у звіті про сукупний дохід при вибутті та знеціненні інвестицій, а також в процесі амортизації.

Фінансові активи наявні для продажу

Фінансові активи наявні для продажу є непохідними фінансовими активами, що класифікуються як наявні для продажу та не включені до фінансових активів за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку; позик і дебіторської заборгованості; інвестицій, утримуваних до погашення. Після первісної оцінки фінансові інвестиції наявні для продажу оцінюються за справедливою вартістю, а нереалізовані доходи або витрати за ними визнаються як інший сукупний дохід у складі фонду інструментів наявних для продажу аж до моменту припинення визнання інвестиції, в якій накопичені доходи або витрати перекласифіковуються з фонду інструментів наявних для продажу, до складу прибутку або збитку, і визнаються як витрати з фінансування.

Справедлива вартість інвестицій, які активно обертаються на організованих фінансових ринках, визначається за ринковими котируваннями, що пропонуються покупцями на момент закінчення торгів на дату фінансової звітності. Справедлива вартість інвестицій, що не мають активного обігу на ринку, визначається за собівартістю за мінусом резерву від зменшення корисності.

Припинення визнання фінансових активів

Товариство припиняє визнання фінансового активу тоді й лише тоді, коли:

- спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу, або
- він передає фінансовий актив, і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання .

Товариство передає фінансовий актив тоді й лише тоді, коли він або:

- a) передає договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу; або

б) зберігає за собою договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу, але бере на себе договірне зобов'язання виплачувати грошові потоки одному або кільком одержувачам за угодою, тоді й лише тоді, коли виконуються всі три наведені нижче умови.

- Товариство не має зобов'язання сплатити суми кінцевим одержувачам, доки він не отримає еквівалентні суми від первісного активу. Короткострокові аванси Товариства із правом повного відшкодування позиченої суми плюс нараховані відсотки за ринковими ставками не порушують цієї умови;

- умови контракту про передачу забороняють Товариству продавати або надавати у заставу первісний актив, окрім надання кінцевим одержувачам як забезпечення зобов'язання сплатити грошові потоки;

- Товариство має зобов'язання передати будь-які грошові потоки, які він отримує від імені кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки. Крім того, Товариство не має права повторно інвестувати такі грошові потоки, за винятком інвестицій у грошові кошти або еквіваленти грошових коштів протягом короткого періоду розрахунків від дати отримання коштів до дати необхідного перерахування кінцевим одержувачам, причому відсоток, зароблений за такими інвестиціями, також перераховується кінцевим одержувачам.

Знецінення фінансових активів

На кожну звітну дату ПАТ "МОНФАРМ" оцінює наявність об'єктивних ознак знецінення фінансового активу або групи фінансових активів. Фінансовий актив або група фінансових активів вважаються знеціненими тоді і тільки тоді, коли існує об'єктивна ознака знецінення в результаті однієї або більше подій, що відбулися після первісного визнання активу (настання "випадку понесення збитку"), які мали вплив на очікувані майбутні грошові потоки за фінансовим активом або групою фінансових активів, що піддається надійній оцінці. Ознаки знецінення можуть включати зазначення того, що боржник або ПАТ "МОНФАРМ" боржників зазнають істотних фінансових труднощів, не можуть обслуговувати свою заборгованість або невчасно здійснюють виплату процентів або основної суми заборгованості, а також ймовірність того, що ними буде проведена процедура банкрутства або іншої фінансової реорганізації. Крім цього, до таких ознак відносяться дані спостережень, що вказують на наявність зниження очікуваних майбутніх грошових потоків за фінансовим інструментом, що піддається оцінці, зокрема, зміна обсягів простроченої заборгованості або економічних умов, що знаходяться у певному взаємозв'язку з відмовами від виконання зобов'язань з виплати боргів.

Фінансові активи, що обліковуються за амортизованою вартістю

Стосовно фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю, ПАТ "МОНФАРМ" спочатку проводить окрему оцінку існування об'єктивних ознак знецінення індивідуально значимих фінансових активів, або сукупно за фінансовими активами, що не є індивідуально значимими. Якщо ПАТ "МОНФАРМ" визначає, що об'єктивні ознаки знецінення індивідуально оцінюваного фінансового активу відсутні незалежно від його значимості, воно включає цей актив до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику, а потім розглядає ці активи на предмет знецінення на сукупній основі. Активи, окремо оцінювані на предмет знецінення, за якими визнається або продовжує визнаватися збиток від знецінення, не включаються до сукупної оцінки на предмет знецінення.

За наявності об'єктивної ознаки понесення збитку від знецінення сума збитку оцінюється, як різниця між балансовою вартістю активу і приведеною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (без обліку майбутніх очікуваних кредитних збитків, які ще не були понесені). Приведена вартість розрахункових майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою за фінансовим активом. Якщо процентна ставка за позикою є змінною, ставка дисконтування для оцінки збитку від знецінення є поточною ефективною ставкою відсотка.

Балансова вартість активу знижується шляхом використання рахунку резерву, а сума збитку визнається у звіті про сукупний дохід. Нарахування процентного доходу за зниженою балансовою вартістю триває, ґрунтуючись на процентній ставці, використовуваній для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінки збитку від знецінення. Процентні доходи відображаються у складі доходів від фінансування у звіті про сукупний дохід. Позики разом із відповідними резервами списуються з балансу (звіту про фінансові результати), якщо відсутня реалістична перспектива їх відшкодування у майбутньому, а все доступне забезпечення було реалізоване або передане ПАТ "МОНФАРМ". Якщо протягом наступного року сума розрахункового збитку від знецінення збільшується або зменшується через будь-яку подію, що відбулася після визнання знецінення, сума раніше визнаного збитку від знецінення збільшується або зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Якщо попереднє списання вартості фінансового інструменту згодом відновлюється, сума відновлення визнається у складі витрат із фінансування у звіті про сукупний дохід.

Фінансові інвестиції, наявні для продажу

Стосовно фінансових інвестицій наявних для продажу, ПАТ "МОНФАРМ" на кожну звітну дату оцінює існування об'єктивних ознак того, що інвестиція зазнала знецінення.

У випадку інвестицій у пайові інструменти, класифікованих як наявні для продажу, об'єктивні ознаки будуть включати значне або тривале зниження справедливої вартості інвестицій нижче рівня їх первісної вартості. "Значущість" необхідно оцінювати у порівнянні з первісною вартістю інвестиції, а "тривалість" - у порівнянні з періодом, протягом якого справедлива вартість була менша за первісну вартість. За наявності ознак знецінення сума сукупного збитку оцінена як різниця між вартістю придбання і поточною справедливою вартістю за вирахуванням раніше визнаного у звіті про сукупний дохід збитку від знецінення за цими інвестиціями виключається з іншого сукупного доходу і визнається у звіті про сукупний дохід. Збитки від знецінення за інвестиціями у пайові інструменти не відновлюються через звіт про сукупний дохід, збільшення їх справедливої вартості після знецінення визнається безпосередньо у складі іншого сукупного доходу.

У випадку боргових інструментів, класифікованих як наявні для продажу, знецінення оцінюється на основі тих же критеріїв, які застосовуються до фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Однак сума відображеного збитку від знецінення є накопиченим збитком, що оцінений як різниця між амортизованою вартістю і поточною справедливою вартістю, за вирахуванням збитку від знецінення за цими інвестиціями, раніше визнаного у звіті про сукупний дохід.

Запаси

Запаси оцінюються за меншою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Собівартість обраховується за методом середньозваженої собівартості, крім товарів та готової продукції, які при вибутті оцінювалися за методом "перше надходження – перший видаток" (ФІФО), і складається з вартості прямих витрат на матеріали, робочу силу та частини виробничих непрямих витрат, розрахованих для нормального рівня виробництва, та не включає витрати на позики.

Чиста вартість реалізації є оціночною вартістю реалізації в ході звичайної господарської діяльності за вирахуванням будь-яких очікуваних майбутніх витрат, пов'язаних з доведенням продукції до готовності та її реалізацією.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з грошових коштів на банківському рахунку, готівки в касі та короткострокових банківських депозитів з терміном погашення не більше трьох місяців.

Грошові кошти з обмеженою можливістю використання

Грошові кошти з обмеженою можливістю використання – це кошти на банківських рахунках, право використання яких обмежене в результаті зобов'язання ПАТ "МОНФАРМ" використати кошти на певні заздалегідь визначені цілі. Якщо очікується, що обмеження буде знято протягом дванадцяти місяців після балансової дати, грошові кошти з обмеженою можливістю використання класифікуються як оборотні активи, в іншому випадку вони класифікуються як необоротні.

Фінансові зобов'язання

Первісне визнання та оцінка

Фінансові зобов'язання що перебувають у сфері дії МСБО 9 "Фінансові інструменти" класифікуються відповідно як фінансові зобов'язання переоцінюванні за справедливою вартістю через прибуток або збиток, кредити і позики, або похідні інструменти визначені як інструменти хеджування при ефективному хеджуванні. Товариство класифікує свої фінансові зобов'язання при їх первісному визнанні.

Товариство визнає такі категорії фінансових зобов'язань:

- фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою собівартістю з застосуванням ефективної ставки відсотку;
- фінансові зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Подальша оцінка

Після первісного визнання кредиторська заборгованість з фіксованою датою погашення оцінюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Такі, що не мають фіксованої дати погашення, оцінюються за первісною вартістю.

Процентні кредити і позики після первісного визнання оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Припинення визнання фінансових інструментів

Визнання фінансового зобов'язання у звіті про фінансовий стан припиняється, якщо зобов'язання погашене, анульоване або строк його дії минув.

Якщо наявне фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах, або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, така заміна або зміни обліковуються як припинення визнання первісного зобов'язання і початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансовій вартості визнається у звіті про сукупний дохід.

Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли ПАТ "МОНФАРМ" має теперішнє зобов'язання (юридичне або конструктивне) внаслідок минулої події, і існує імовірність, що для погашення зобов'язання знадобиться вилучення ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і сума зобов'язання може бути визначена.

Оренда

Визначення того, чи є договір орендною угодою або чи містить договір положення про оренду, залежить від сутності операції, а не форми договору, і передбачає оцінку того, чи потребує виконання відповідного договору використання окремого активу чи активів, а також передачі прав на використання активу.

Оренда, за якої до ПАТ "МОНФАРМ" не переходять основні ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на актив, класифікується як оперативна оренда. Платежі за такою орендою визнаються витратами у звіті про сукупний дохід протягом строку оренди на прямолінійній основі.

Оренда, за якої ПАТ "МОНФАРМ" несе основні ризики, пов'язані з активом, та отримує пов'язані з ним основні вигоди, класифікується як оперативна. Прямі витрати, що виникли в результаті договору оперативного лізингу, включаються до балансової вартості наданого в оренду активу та визнаються протягом терміну оренди на тій самій підставі, що й дохід від орендних платежів.

Доходи

Товариство визнає дохід, коли (або у міру того, як) Товариство задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

Щоб визначити ціну операції, Товариство має розглянути умови договору та свою звичну практику бізнесу. Договір – це угода між двома або більше сторонами, яке породжує права та обов'язки, які є юридично обов'язковими. Ціна операції – це величина компенсації, яку суб'єкт господарювання очікує отримати право в обмін на передачу клієнтові обіцяних товарів або послуг за винятком сум, зібраних від імені третіх осіб (наприклад, деяких податків на продаж). Компенсація, обіцяна в договорі з клієнтом, може включати фіксовані суми, змінні суми або і ті й ті суми.

Окремо взята ціна продажу – це ціна, за якою Товариство продало би обіцяний товар або послугу клієнтові окремо.

Товариство аналізує договори, що укладаються ним, які передбачають отримання доходу, у відповідності з певними критеріями:

а) сторони договору схвалили договір (письмово, усно чи у відповідності з іншою звичною практикою ведення бізнесу) і готові виконувати свої зобов'язання;

б) суб'єкт господарювання може визначити права кожної сторони відносно товарів або послуг, які будуть передаватися;

в) суб'єкт господарювання може визначити умови оплати за товари або послуги, які будуть передаватися;

г) договір має комерційну сутність (тобто очікується, що ризик, час або величина майбутніх грошових потоків суб'єкта господарства зміняться внаслідок договору);

г) цілком імовірно, що суб'єкт господарювання отримає компенсацію, на яку він матиме право в обмін на товари або послуги, які будуть передані клієнту.

Продаж товарів

Дохід від продажу товарів визнається, як правило, при доставці товару, коли істотні ризики і вигоди від володіння товаром переходять до покупця.

Серед методів, придатних для оцінки окремо взятої ціни продажу товару або послуги, зокрема, такі:

(а) Підхід скоригованої оцінки ринку — Товариство може оцінити ринок, на якому він продає товари або послуги, та оцінити ціну, яку клієнт на цьому ринку готовий був би заплатити за ці товари або послуги. Такий

підхід може також містити посилання на ціни конкурентів даного Товариства на подібні товари або послуги та коригування таких цін, якщо це необхідно для відображення витрат і рентабельності Товариства.

(б) Підхід "очікувані витрати плюс маржа" — Товариство може скласти прогнозну оцінку своїх очікуваних витрат, пов'язаних із задоволенням зобов'язання щодо виконання, а потім додати відповідну маржу для відповідного товару або послуги.

(в) Залишковий підхід — Товариство має оцінити окремо взяту ціну продажу виходячи із загальної ціни операції за вирахуванням суми відкритих окремо взятих цін продажу на інші товари або послуги, обіцяні в договорі. Однак Товариство може застосовувати залишковий підхід для оцінки, відповідно до окремо взятої ціни продажу товару або послуги, тільки якщо виконується один з таких критеріїв:

- Товариство продає один і той самий товар або послугу різним клієнтам (у той самий або приблизно у той самий час) за цінами, які складають широкий діапазон значень (тобто ціна продажу сильно варіюється, оскільки представницька окремо взята ціна продажу не може бути відокремлена з числа минулих операцій або з інших відкритих для спостереження даних); або

- Товариство ще не встановило ціну на такий товар або послуги і цей товар або послуга раніше не продавалися окремо (тобто ціна продажу є невизначеною).

Розподіл знижки Клієнт отримує знижку на придбання набору товарів або послуг, якщо сума окремо взятих цін продажу таких обіцяних товарів або послуг у договорі перевищує обіцяну компенсацію в договорі. Товариство розподіляє знижку пропорційно на всі зобов'язання щодо виконання в договорі, крім випадків, коли Товариство має відкриті свідчення, того, що вся знижка відноситься тільки до одного або більше, але не всіх зобов'язань щодо виконання у договорі.

Зміни ціни операції Після укладення контракту ціна операції може змінюватися з різних причин, у тому числі з'ясування невизначених подій або інші зміни обставин, які змінюють величину компенсації, на які Товариство очікує отримати в обмін на обіцяні товари або послуги. Товариство розподіляє на зобов'язання щодо виконання в договорі будь-які подальші зміни ціни операції на такій самій основі, як і на момент укладення договору. Отже, Товариство не перерозподіляє ціну операції, щоб відобразити зміни окремо взятих цін продажу після укладення договору. Суми, розподілені на задоволене зобов'язання щодо виконання, визнаються як, або, як зменшення доходу, в тому періоді, у якому відбулася зміна ціни договору.

Товариство визнає додаткові витрати на отримання договору з клієнтом як актив, якщо Товариство сподівається відшкодувати ці витрати.

Коли якась частина договору виконана, Товариство має відображати договір у звіті про фінансовий стан, як контрактний актив або контрактне зобов'язання, залежно від співвідношення між виконанням Товариством свого зобов'язання за договором та оплатою, здійсненою клієнтом. Товариство відображає будь-які безумовні права на компенсацію окремо, як дебіторську заборгованість.

Договори з клієнтами Товариство розкриває всі зазначені далі величини за звітний період, якщо ці суми не подаються окремо у звіті про сукупний дохід відповідно до інших Стандартів:

- дохід, визнаний як дохід від договорів з клієнтами, який суб'єкт господарювання має розкривати окремо від інших джерел доходу;

- будь-які збитки внаслідок зменшення корисності, визнані (відповідно до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти") за будь якою дебіторською заборгованістю або контрактними активами, що виникають внаслідок договорів суб'єкта господарювання з клієнтами, які (збитки) Товариство має розкривати окремо від збитків від зменшення корисності внаслідок інших договорів.

Відсотковий дохід і дивіденди

Дохід визнається на основі коли:

а) відсотки мають визнаватися із застосуванням методу ефективної ставки відсотка;

б) роялті мають визнаватися на основі принципу нарахування згідно із сутністю відповідної угоди.

Дивіденди мають визнаватися, коли встановлюється право акціонера на отримання виплати.

Метод ефективного відсотка – це метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходу чи витрат від відсотків на відповідний період.

Дохід від надання послуг

Дохід від надання послуг відображається в момент виникнення незалежно від дати надходження коштів і визначається, виходячи із ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу.

Податки**Поточний податок на прибуток**

Податкові активи і зобов'язання у фінансовій звітності за МСФЗ визначаються акціонерним товариством за вартістю погашення із застосуванням наступних ставок: поточні – чинні ставки оподаткування, відстрочені – ставки, які передбачається використовувати в період реалізації активу або погашення зобов'язання. Розрахунок відстрочених податків здійснювався товариством балансовим методом відповідно до МСБО 12 "Податки на прибуток". Відстрочені податкові зобов'язання визначалися до всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню. Відстрочені податкові активи визначаються з урахуванням ймовірності наявності в майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані тимчасові різниці, що підлягають оподаткуванню. Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядалися на кожну звітну дату й зменшується в тій мірі, у якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподаткований прибуток, достатній, щоб дозволити використати вигоду від відстроченого податкового активу повністю або частково. Товариство визнавало поточні та відстрочені податки в капіталі, якщо податок належить до статей, які відображено безпосередньо у власному капіталі в тому самому чи в іншому періоді.

Податок на додану вартість

Дохід, витрати і активи визнаються за вирахуванням суми податку на додану вартість (ПДВ), крім випадків, коли ПДВ, що виник при купівлі активів або послуг, не відшкодовується податковим органом. У цьому разі ПДВ визнається відповідно як частина витрат на придбання активу або частина статті витрат.

Чиста сума ПДВ, що відшкодовується податковим органом або сплачується йому, включається до дебіторської чи кредиторської заборгованості, відображеної у звіті про фінансовий стан.

Примітка 5. Прийняття нових стандартів

ПАТ "МОНФАРМ" застосувало усі нові стандарти, зміни до стандартів і інтерпретації, які набули чинності з 1 січня 2019 року, а саме: МСФЗ 9 "Фінансові інструменти", та МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами", поправки до МСФЗ 2 "Платіж на основі акцій" – класифікація та оцінка операцій із виплатами на основі акцій; КТМФЗ 22 "Операції в іноземній валюті та сплачена авансом компенсація"; поправки до МСБО 40 "Інвестиційна нерухомість" - переведення об'єктів інвестиційної нерухомості; щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2014-2016 років (поправки к МСФЗ 1 "Перше застосування МСФЗ" та МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства").

Наслідки прийняття нових стандартів, змін до стандартів і інтерпретацій не були значними по відношенню до цієї фінансової звітності.

Деякі нові стандарти та зміни до стандартів, що розкриті в поміжній фінансовій звітності за період, що закінчився 30 вересня 2019 року не були застосовані ПАТ "МОНФАРМ" достроково, а саме: МСФЗ 16 "Оренда".

Примітка 6. Звіт про фінансовий стан**Нематеріальні активи.**

Станом на 30 вересня 2019 року товариство має нематеріальні активи за нульовою вартістю.

Основні засоби

Інформація про наявність і рух основних засобів представлена нижче приведеною таблицею:

	земля	будинки та споруди	машини та обладнання	транспортні засоби	інші основні засоби	капітальні інвестиції	Разом
Первісна вартість, тис. грн.							
Станом на 31.12.2016	475	10351	30662	1730	1601		44819
Придбання			4508	236	9		4753
Перевід незавершених капітальних інвестицій							
Вибуття				345			345
Станом на 31.12.2017	475	10351	35170	1621	1610		49227
Придбання		2141	8306	2269	113		12829
Дооцінка основних засобів	2974	18973					21947
Коригування історичної		- 3669	-6073	-162	-84		-9988

	земля	будинки та споруди	машини та обладнання	транспортні засоби	інші основні засоби	капітальні інвестиції	Разом
собівартості до справедливої вартості							
Вибуття			545		432		977
Станом на 31.12.2018	3449	27796	36858	3728	1207		73038
Надійшло основних засобів за 9 місяців 2019 року			212	100			312
Вибуло основних засобів за 9 місяців 2019 року			142	281			423
Станом на 30.09.2019 року	3449	27796	36928	3547	1207		72925
Накопичена амортизація, тис. грн.							
Станом на 31.12.2017		3932	16779	1031	1336		23078
Станом на 31.12.2018		12658	14948	1125	767		29498
Амортизація за 9 місяців 2019 р		436	1491	245	45		2217
Знос вибулих о.з.			142	239			381
Станом на 30.09.2019		13094	16297	1131	812		31334
Залишкова вартість, тис. грн.							
Станом на 31.12.2017	475	6419	18391	590	274		26149
Станом на 31.12.2018	3449	15188	21910	2603	440		43540
Станом на 30.09.2019	3449	14702	20631	2416	395		41591

Згідно п. 55 МСФО16 "Основні засоби":

"Амортизацію активу починають коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом."

Згідно п. 138.1. ПКУ Фінансовий результат до оподаткування збільшується:

на суму нарахованої амортизації основних засобів відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності - 288.0 тис. грн.

- на суму уцінки та втрат від зменшення корисності основних засобів, включених до витрат звітного періоду відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності відсутні;

- на суму залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів, визначеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта 0 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2018 у складі основних засобів повністю зношені основні засоби становлять 13820,6 тис. грн.

Довгострокові фінансові інвестиції

Інформація кількісного складу наступна:

На 31.12.18 р.

Емітент, код	Вид цінних паперів	Кількість, штук, %	Оцінка, вартість тис. грн.
ЗНВПФ "Мілленіум Проперті Девелопмент"	інвестиційні	39157 ,	49998
ТОВ "Мілленіум Ессет Менеджмент", 233862	сертифікати	100%	
Всього			49998

На 30.09.19 р.

Емітент, код	Вид цінних паперів	Кількість, штук, %	Оцінка, вартість тис. грн.
ЗНВПФ "Мілленіум Проперті Девелопмент"	інвестиційні	32657	43505
ТОВ "Мілленіум Ессет Менеджмент", 233862	сертифікати	100%	
Всього			43505

Інвестиційні сертифікати (за терміном погашення грудень 2027 року) станом на 31.09.2019 року не мали котирування на фондовому ринку і справедлива їх вартість не може бути надійно визначена, тому оцінка активів здійснена за фактичною вартістю їх придбання.

Інвестиційні сертифікати ЗНВПФ "Мілленіум Проперті Девелопмент" ТОВ "Мілленіум Ессет Менеджмент" з датою закриття фонду 13.12.2027 року .

Запаси

МСБО 2 "Запаси" визначає запаси як активи:

- призначені для продажу у ході нормальної діяльності, що включає готову продукцію і товари, такі, що закуплені і що зберігаються для перепродажу;
- в процесі виробництва для такого продажу, що включає незавершене виробництво (далі НЗВ);
- у формі сировини або матеріалів, призначених для використання у виробничому процесі або при наданні послуг, що включає сировину і матеріали для подальшого використання у виробництві.

Запаси ПАТ "МОНФАРМ" складаються з наступних груп,

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.	на 31.12.17 р.
Сировина та матеріали	33592	32474	27031
Готова продукція	19180	18722	20515
Незавершене виробництво та напівфабрикати	5	7	6
Всього запасів	52787	51203	47552
Резерв знецінення			
Чиста вартість запасів	52787	47552	41066

У склад готової продукції включені остатки товарів на складах, а саме:

- на 30.09.2019р – у сумі – 5 тис.грн
- на 31.12.18 р. у сумі - 7 тис. грн.
- на 31.12.17 р. у сумі 7 тис. грн.

Вартість запасів в фінансовій звітності відображена по історичній собівартості.

Станом на 31 грудня 2018 та 30 вересня 2019 років товариство визнало знецінення запасів в сумі нуль тис. грн. відповідно.

Інформація про рух запасів сировини і матеріалів наведена наступна:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.	на 31.12.17 р.
Запаси на початок періоду	32474	27031	23581
Придбання запасів	42111	77966	78280
Вибуття у виробництво	41293	72523	74830
Інше вибуття			
Запаси на кінець періоду	33292	32474	27031

Торгівельна і інша дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість ПАТ "МОНФАРМ" представлена наступним чином:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.2019 р.	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2017 р.
Торгівельна дебіторська заборгованість	61571	55932	47569
Передплати	-	128	158
Заборгованість бюджету		14	9
Інша дебіторська заборгованість	3610	3462	4519
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	417		
Разом	65598	59536	52255

Аналіз простроченої, але не знеціненої дебіторської заборгованості, представлено наступним чином,

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.2019 р.	на 31.12.2017 р.
До 30 днів	0	0
3—60 днів	0	0

60-90 днів	0	0
90-120 днів	9125	0
Більше 120 днів	0	0
Разом	9125	0

Резерв під торговельну дебіторську заборгованість за звітний період не використовувався, через його відсутність. У звітному періоді резерв сумнівних боргів створився в розмірі 214 тис. грн.

Розрахунок чистої реалізаційної вартості торговельної дебіторської заборгованості складає:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.2019 р.	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2017 р.
Торговельна дебіторська заборгованість	61785	55718	47569
Резерв сумнівних боргів	214	214	-
Разом	61571	55932	47569

Розрахунок чистої реалізаційної вартості іншої поточної дебіторської заборгованості складає:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.2019р.	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2017 р.
Розрахунки з іншими дебіторами		3610	3462
Резерв сумнівних боргів			4519
Разом		3912	3462

Сальдо рахунку резерву сумнівних боргів наступне:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.2019 р.	на 31.12.201 р.	на 31.12.2017 р.
Сальдо резерву на початок періоду	214	214	652
Витрати пов'язані з нарахуванням резерву			
Використання резерву			
Погашення			
Сальдо резерву на кінець періоду	214	214	652

Станом на 30.09.2019 р. резерв сумнівних боргів у сумі 214 тис. грн. складає:

- Луганська обласна фармація 60970 грн.;
- ТОВ "Мегсіфарм" - 31310 грн.;
- ПП Фірма Едельвейс - 121720 грн.

Грошові кошти

Грошові кошти та еквіваленти ПАТ "МОНФАРМ" представлені таким чином:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.2019 р.	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2017 р.
Грошові кошти та їх еквіваленти в національній валюті	1913	1277	3848
Грошові кошти та їх еквіваленти, долар США	230	344	870
Грошові кошти та їх еквіваленти, євро			
Грошові кошти в національній валюті на спеціальні рахунки			
Разом	2143	1621	4718

Позики

До довгострокових зобов'язань в сумі 49012 тис. грн. належить заборгованість за кредиту в сумі 48354.0 тис. грн. від ТОВ "Мілленіум Ессет Менеджмент" (компанії з управління активами, надалі Позикодавець), що здійснює діяльність на підставі ліцензії на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів – діяльність з управління активами інститутів спільного інвестування, що діє за рахунок та в інтересах закритого недиверсифікованого венчурного пайового інвестиційного фонду "Мілленіум Проперті Девелопмент". Термін погашення кредиту – грудень 2027 року, відсоткова ставка складає – 25%

До довгострокових зобов'язань належить заборгованість по векселях виданих з терміном погашення липень 2021 року номінальною вартістю 2127 тис. грн., амортизована вартість складає 1162 тис. грн., ефективна процентна ставка -16,5% річних, та вексель номінальною вартістю 156 тис. грн., ефективна

процентна ставка 9,5%, виданий в 2006 році з терміном погашення квітень 2026 року, амортизована вартість на звітну дату складає 97 тис. грн. Балансова вартість на дату балансу – 658,0 тис. грн..

Торгівельна і інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість ПАТ "МОНФАРМ" складає:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.2019 р.	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2017 р.
Торгівельна кредиторська заборгованість	17774	22262	15822
Поточні зобов'язання по розрахунках:		0	0
з бюджетом	1922	1861	1496
зі страхування	341	344	329
з оплати праці	1485	1361	1202
<hr/>			
розрахунки з учасниками			
За отримані аванси			
Інші поточні зобов'язання	100	163	515
Разом	21622	25991	19364

Інші поточні зобов'язання складаються з наступних сум:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.2019 р.	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2017 р.
Сальдо по рахунках 643 та 644	100	163	515
Разом	100	163	515

Інші зобов'язання у сумі 100 тис. грн. складають зобов'язання по податковому кредит по ПДВ.

Забезпечення на виплати персоналу

ПАТ "МОНФАРМ" була здійснена інвентаризація фактично невикористаних відпусток на 31.12.2018 р. в днів працівників, що знаходяться в трудових стосунках, і фактично зароблених днів відпустки в 2018 році і перехідних на 2019 рік. У відповідності МСБО 19 "Винагороди працівникам" була оцінена очікувана вартість зобов'язань по вже зароблених відпустках в грошовому вираженні і проведені коректувальні записи.

Поточні забезпечення склалися з таких зобов'язань:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.2019 р.	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2017 р.
Забезпечення виплат персоналу	-381	191	187
Виплата пільгових пенсій	143	425	515
Разом	238	616	702

Сальдо рахунку резерву відпусток наступне:

<i>в тисячах гривень</i>	на 31.12.2018 р.
Сальдо резерву на початок періоду	191
Витрати пов'язані з нарахуванням резерву	1428
Використання резерву	2000
Сальдо резерву на кінець періоду	-381

Податок на прибуток

В цілях віддзеркалення в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності відмінності податку на бухгалтерський прибуток (збиток), визнаного в бухгалтерському обліку, від податку на прибуток оподаткування, сформованого в податковому обліку і відображеного в податковій декларації по податку на прибуток ПАТ "МОНФАРМ" здійснений відособлений облік виникаючих тимчасових різниць станом на 30.09.19 р. з нарахуванням відстроченого податкового зобов'язання в сумі 77 тис. грн. з використанням ставки оподаткування прибутку на 2019 рік у розмірі -18%.

Згідно з прийнятою обліковою політикою витрати (дохід) по податку на прибуток за звітний рік визначаються виходячи з поточного податку на прибуток з врахуванням відстроченого податкового зобов'язання і відстроченого податкового активу.

Інформація про тимчасові податкові різниці, як різниця між оцінкою активу або зобов'язання за даними фінансової звітності і податковою базою цього активу або зобов'язання формується 1 раз на рік на дату річної фінансової звітності.

Основні компоненти витрат з податку на прибуток за звітний період,

<i>в тисячах гривень</i>	на 31.12.2018	на 31.12.2017
Прибуток до оподаткування	17409	21068
Прибуток до оподаткування від припинення діяльності	0	0
Всього прибуток до оподаткування	17409	21068
Податкова ставка	18	18
Податок за встановленою податковою ставкою	3134	3792
Податковий вплив постійних різниць	-1046	326
Витрати з податку на прибуток	2088	4118
Поточні витрати з податку на прибуток	3484	3906
Відстрочений податок на прибуток	-476	212
Витрати з податку на прибуток	-920	0
Витрати з податку на прибуток	2088	4118
У тому числі:		
витрати з податку на прибуток від діяльності, що триває	2088	4118
Тимчасові різниці, які підлягають відшкодуванню:		
резерв сумнівних боргів	214	0
забезпечення виплат персоналу	425	515
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	643	0
Всього тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню	1282	515
Тимчасові різниці, які підлягають оподаткуванню		
Основні засоби та нематеріальні активи	- 1707	-3588
Всього тимчасових різниць, які підлягають оподаткуванню	-1707	-3588
Чисті тимчасові різниці, які підлягають оподаткуванню	-425	-3073
Чисті відстрочені податкові зобов'язання	-77	-553

<i>в тисячах гривень</i>	на 31.12.2018	на 31.12.2017
Відстрочені податкові зобов'язання		
На початок періоду	553	341
Відстрочені витрати з податку	-476	212
Податковий вплив змін резерву переоцінки інвестицій наявних для продажу		
На кінець періоду	77	553

Відстрочені податки відображають чистий податковий ефект від тимчасових різниць між балансовою вартістю активів і зобов'язань для цілей фінансової звітності і для цілей оподаткування. Тимчасові різниці в основному пов'язані з різними методами визнання доходів та витрат, а також з балансовою вартістю певних активів. Постійні різниці в основному пов'язані з витратами на благодійність, штрафи.

Доход (витрати) з відстроченого податку на прибуток являє собою зміни сальдо на кінець кожного звітного періоду.

Примітка 7. Капітал

Акціонерний капітал

Станом на 31 грудня 2018 року зареєстрований акціонерний капітал, випущений товариством складається з 6 301 624 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 гривень кожна і складає 1 575 406,00 гривень. Усі дозволені до випуску акції були повністю оплачені. В 2017 та 2018 роках змін акціонерного капіталу не відбувалось.

Власний капітал ПАТ "МОНФАРМ" складається, тис. грн.:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.	на 31.12.17 р.
Акціонерний капітал	1575	1575	1575
Капітал у дооцінках	12872	12872	3993
Нерозподілений прибуток	120318	110573	95252

Всього капітал	134765	125020	100820
<i>Дивіденди</i>			
Інформація про нарахування та виплату дивідендів наведена нижче:			
<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.1 р.	на 31.12.17 р.
Заборгованість перед акціонерами на початок періоду		3771	
Нарахування дивідендів	4033		3771
Виплата дивідендів	4033	3771	
Заборгованість перед акціонерами на кінець періоду	0	0	3771

Примітка 8. Звіт про сукупний дохід

Дохід ПАТ "МОНФАРМ" складається зі:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.
Дохід від реалізації продукції	112005	140141
Дохід від реалізації товарів	-	4168
Усього	112005	144309

Інші операційні доходи

Інформація про інші операційні доходи складається з:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.
Доходи від реалізації іноземної валюти	2052	4023
Доходи від операційної оренди активів	-	
Дохід від житлово-комунальних послуг	2360	534
Дохід від курсових різниць інвалюти	2350	1782
Інші доходи	6	54
Відшкодування раніше списаних активів		0
Усього	6768	6393

Адміністративні витрати

Адміністративні витрати складаються з наступних статей:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.06.19 р.	на 31.12.18 р.
Витрати на персонал	8242	10095
Утримання основних засобів	210	795
Витрати на охорону	240	400
Амортизація основних засобів	86	69
Послуги банків	86	179
Податки	51	94
Інші (послуги сторонніх організацій)	1701	1139
Усього	10616	12771

Витрати на збут

Витрати на збут складаються з наступних статей:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.
Витрати на транспорт	1161	1250
Витрати на персонал	1110	1245
Маркетинг та реклама	213	835
Інші витрати	12	702
Усього	2496	4032

Собівартість реалізації

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.
Сировина та витратні матеріали	47887	61858

Витрати на персонал	10006	12871
Амортизація	2109	2349
Зміни у залишках незавершеного виробництва та готової продукції	456	-1785
Послуги сторонніх організацій	3442	2454
Інші	2652	6505
Усього	66552	84252

Інші операційні витрати

Інші операційні витрати складаються з наступних статей:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.
Збитки від курсових різниць	301	1995
Доставка пільгових пенсій	-	425
Витрати по страхуванню ризиків	8948	11134
Витрати житлово-комунального господарства	271	478
Списання необоротних активів		
Собівартість проданої інвалюти	2068	3885
Витрати від безнадійної дебіторської заборгованості	-	687
Інші витрати	898	1133
Усього	12486	16545

Амортизація основних засобів

Амортизація основних засобів розподіляється між статтями так:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.
Амортизація виробничих основних засобів	2131	2523
Амортизація адміністративних основних засобів	86	69
Амортизація збутових основних засобів		24
Усього	2217	2616

Витрати на оплату праці

Витрати на оплату праці розподіляються між статтями витрат наступним чином:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.
Оплата праці та соціальні виплати виробничого персоналу	8902	9138
Оплата праці та соціальні виплати адміністративного персоналу	6090	7891
Оплата праці та соціальні виплати персоналу, зайнятого збутом	626	1162
Оплата праці та соціальні виплати інших працівників	1250	1569
Усього	16868	15127

Фінансові доходи і витрати

Фінансові доходи ПАТ "МОНФАРМ" складаються з:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.
Дохід від депозитів	-	5
Дохід від продажу необоротних активів	6558	-
Дохід від оприбуткування необоротних активів	-	245
Дисконт на довгострокову заборгованість по векселях	-	643
Усього	6558	893

Фінансові витрати ПАТ "МОНФАРМ" складаються з:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.
Процентні витрати	9747	13139
Собівартість сертифікатів інвестиційних	6493	
Інші витрати	42	255
Усього	16282	13394

Примітка 9. Звіт про рух грошових коштів

Звіт про рух грошових коштів розкриває рух грошових коштів за результатами роботи ПАТ "МОНФАРМ" у 2016, 2017 та 2018 роках та залишок грошових коштів на початок та кінець 31.12.2018 року виглядає наступним чином:

<i>в тисячах гривень</i>	на 30.09.19 р.	на 31.12.18 р.	на 31.12.17 р.
Рух коштів у результаті операційної діяльності	12048	17684	5656
Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності	6234	- 3871	- 4493
Рух коштів у результаті фінансової діяльності	-17760	- 16910	- 2905
Чистий рух грошових коштів	522	- 3097	- 1742
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів			- 2
Залишок коштів на кінець періоду	2143	1621	4718

Примітка 10. Операції зі пов'язаними сторонами*Операції з акціонерами*

Протягом останніх двох років ПАТ "МОНФАРМ" здійснювала нарахування та виплату дивідендів. Останнє нарахування дивідендів було у квітні 2019 року в розмірі 4033 тис.грн.

Операції з ключовим керуючим персоналом

За 9 місяців 2019 року ПАТ "МОНФАРМ" здійснила виплати ключовому керуючому персоналу у вигляді заробітної плати в сумі 735,9 тис. грн., у 2017 році - в сумі 1137 тис. грн., у першому півріччі 2019 року - в сумі 568,8 тис. грн.

Інші виплати не проводились.

Операції між пов'язаними сторонами

Пов'язаною особою підприємства є голова наглядової ради Кузнецов Яків Михайлович, який володіє 6234 510 акціями на суму 1 558627,50 грн., що становить 98,93% статутного капіталу товариства ПАТ "МОНФАРМ".

<i>в тисяч гривень</i>	9 місяців 2019 рік		2018 рік	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього	Операції з пов'язаними сторонами	Всього
Реалізація	-	112005	-	144309
Придбання сировини та матеріалів	2515		2795	73822
Торговельна дебіторська заборгованість	-	61571	-	55932
Торговельна кредиторська заборгованість	1490	17774	1250	22262

Примітка 11. Звітність за сегментами

Звітність за географічними сегментами відображає діяльність товариства за перше півріччя 2019 року, а саме:

Географічні сегменти

	Україна	Азербайджан	Грузія	Білорусь	Всього за рік, що закінчився 30.09.2019 р.
Всього зовнішні доходи	120447			4884	125331
Сегментні непоточні активи	41591				41591
					Всього за рік, що закінчився 31.12.2018 року
Всього зовнішні доходи	145618	401	189	5712	145003
Сегментні непоточні активи	43540				43540

Для цілей цієї таблиці непоточні активи включають: нематеріальні активи, основні засоби, інвестиційну нерухомість. Виручка, що припадає на країни, базується за місцем розташування покупців.

Примітка 12. Умовні активи, зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання:*Зобов'язання за контрактами*

Станом на 31.09.2019 року ПАТ "МОНФАРМ" не має значних контрактних зобов'язань з придбання основних засобів, а також обтяжуючих контрактів.

Юридичні питання

В ході звичайної господарської діяльності ПАТ "МОНФАРМ" виступає в якості відповідача та позивача за окремими судовими позовами та претензіями. Керівництво оцінює ймовірність програшу у судових справах як низьку, тому забезпечення на сплату коштів за даними позовами не нараховувались. Проти товариства немає поданих судових позовів. Керівництво товариства вважає, що товариство не понесе істотних збитків, відповідно, резерви у фінансовій звітності не створювались.

Податкова система

У грудні 2010 року в Україні був прийнятий Податковий кодекс, який діє з січня 2011 року. Новий Податковий кодекс передбачає зближення бухгалтерського та податкового обліків. Для розрахунку податку на прибуток застосовуються наступні ставки податку на прибуток:

з 1 січня 2013 року до 31 грудня 2013 року	19 %;
з 1 січня 2014 року	18 %.
з 1 січня 2015 року	18 %.
з 1 січня 2016 року	18 %.
з 1 січня 2017 року	18 %
з 1 січня 2018 року по 31.09.2019 р	18 %

Приймаючи до уваги нестабільність податкової політики держави, оцінка відстрочених податкових активів та зобов'язань проводилась на основі суджень керівництва ПАТ "МОНФАРМ", що базувалось на інформації, яка була у його розпорядженні на момент складання даної фінансової звітності.

При розрахунку сум відстрочених податкових активів та зобов'язань ПАТ "МОНФАРМ" використовувала ставки податку, які, як очікується, будуть діяти в період сторнування тимчасових різниць, що привели до виникнення відповідних відстрочених податкових активів та зобов'язань.

Внаслідок наявності в українському комерційному законодавстві і податковому зокрема, положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачень, а також через практику, що склалася в загалом нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи довільно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності товариства, ймовірно, що товариство змушене буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви від знецінення, а також на ринковий рівень цін на угоди. На думку керівництва, товариство сплатило всі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Податкові звіти можуть переглядатись відповідними податковими органами протягом трьох років.

Економічне середовище.

Товариство здійснює свою діяльність на території України. Закони та нормативні акти, які впливають на економічне середовище в Україні, можуть швидко змінюватись. Подальший економічний розвиток залежить від спектру ефективних заходів, які вживаються українським Урядом, а також інших подій, які перебувають поза зоною впливу товариства. Майбутнє спрямування економічної політики з боку українського Уряду може мати вплив на реалізацію активів товариства, а також на здатність товариства сплачувати заборгованості згідно зі строком погашення. Товариство ще досі знаходиться під впливом нестабільності, вказаної вище.

Зміцнення національної валюти.

Національна валюта – українська гривня (грн.) зміцнилась у порівнянні з основними світовими валютами. Офіційні обмінні курси, які встановлюються Національним банком України, для грн./долар США та грн./євро зросли з 27,87 грн. за 100 дол. США на 01 січня 2018 року до 24,08 грн. за 100 дол. США станом на 30 вересня 2019 року; по Євро з 31.71 грн за 100 Євро до 26.33 грн – на 30.06.2019 року.

Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів.

Внаслідок ситуації, яка склалася в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалася на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартості в ході звичайної діяльності товариства.

Ступінь повернення цих активів у значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю товариства, спрямованих різними країнами на досягнення економічної стабільності та поживлення економіки. Ступінь повернення дебіторської заборгованості товариству визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку керівництва, додатковий резерв під фінансові активи не сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявної інформації та обставин.

Примітка 13. Ризики

(а) Огляд

На ПАТ "МОНФАРМ" мають вплив наступні ризики, пов'язані з використанням фінансових інструментів:

- кредитний ризик;
- ризик управління капіталом;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

У даній примітці міститься інформація про схильність ПАТ "МОНФАРМ" кожному із зазначених ризиків, про цілі товариства, її політики і процедури оцінки та управління ризиками.

(b) Управління ризиками

Управління несе загальну відповідальність за створення та функціонування системи контролю з управління ризиками.

Політики ПАТ "МОНФАРМ" з управління ризиками направлена на виявлення та аналіз ризиків, яким піддається товариство, встановлення допустимих граничних значень ризику і контролю, а також для моніторингу ризиків та дотримання встановлених обмежень. Політика з управління ризиками і системами, регулярно переглядаються з урахуванням зміни ринкових умов і діяльності товариства.

(c) Кредитний ризик

Кредитний ризик - це ризик того, що клієнт може не виконати вчасно свої зобов'язання перед товариством, в результаті чого товариство понесе фінансові збитки. Кредитний ризик виникає у зв'язку з грошовими коштами та їх еквівалентами, депозитами в банках та фінансових установах, а також кредитними ризиками для клієнтів, в тому числі простроченої дебіторської заборгованістю і досконалими операціями.

ПАТ "МОНФАРМ" структурує рівень кредитного ризику, який вона бере на себе, встановлюючи обмеження на величину ризику, прийнятого у відношенні одного клієнта або усіх клієнтів. ПАТ "МОНФАРМ" здійснює операції тільки з визнаними, кредитоспроможними третіми особами. ПАТ "МОНФАРМ" розробила процедури управління кредитними ризиками, в тому числі заснувала кредитний комітет, який здійснює моніторинг кредитного ризику щодо кожного клієнта.

Кредитний ризик ПАТ "МОНФАРМ" контролюється та аналізується в кожному конкретному випадку. Керівництво вважає, що товариство не має значного ризику виникнення збитків більших, ніж суми, відображені в резервах на покриття збитків від зменшення корисності по кожній категорії.

ПАТ "МОНФАРМ" не здійснювала операцій з метою хеджування зазначених ризиків.

(d) Ризик управління капіталом

ПАТ "МОНФАРМ" управляє капіталом для забезпечення продовження діяльності на безперервній основі, забезпечуючи при цьому максимальний прибуток бізнесу, оптимізацію балансу між позиковими і власними коштами. ПАТ "МОНФАРМ" регулярно проводить аналіз структури капіталу. На підставі результатів цього аналізу, товариство вживає заходів, спрямованих на підтримання балансу загальної структури капіталу, шляхом розподілу капіталу, а також випуску нових боргових інструментів або погашення існуючих зобов'язань. Цілі товариства при управлінні капіталом включають в себе забезпечення можливості ПАТ "МОНФАРМ" продовжувати свою діяльність на безперервній основі, з тим, щоб забезпечити прибуток для акціонерів і вигоди для інших зацікавлених сторін, а також для підтримки оптимальної структури капіталу з метою зниження його вартості.

З метою підтримання або зміни структури капіталу, ПАТ "МОНФАРМ" може скоригувати суму дивідендів, що виплачуються акціонерам, повернення капіталу акціонерам, випуск нових акцій або продаж активів для зниження заборгованості.

ПАТ "МОНФАРМ" здійснює контроль капіталу за допомогою коефіцієнта фінансового важеля, який розраховується як співвідношення чистих зобов'язань до суми акціонерного капіталу та чистих зобов'язань. Компанія включає у розрахунок чистих зобов'язань позики за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів.

(е) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик неспроможності ПАТ "МОНФАРМ" погасити фінансові зобов'язання вчасно. Спосіб управління ліквідністю ПАТ "МОНФАРМ", в цілому, полягає в забезпеченні ПАТ "МОНФАРМ" постійною наявністю ліквідних коштів, достатніх для своєчасного виконання, при цьому уникаючи непередбачених втрат і не піддаючи репутацію Компанії ризику.

Розумне управління ризиком ліквідності передбачає підтримку достатньої кількості грошових коштів, надійної кредитної політики і запасів, готових до негайної продажу, наявність фінансування засобів через достатню кількість кредитів з встановленою термінами, а також можливість закриття (реалізації) ринкових позицій. У зв'язку з динамічним характером основного бізнесу, фінансовий відділ ПАТ "МОНФАРМ" забезпечує гнучкість фінансування за рахунок збереження коштів в рамках кредитних ліній.

Період, що закінчився 30 вересня 2019 року	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Всього
Інші довгострокові зобов'язання				49012		49012
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	1826	2263	17533			21622
Всього:	1826	2263	17533	49012		70634
<hr/>						
Рік, що закінчився 31 грудня 2018 року						
Інші довгострокові зобов'язання				54194		54194
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	1705	1861	22425			25991
Всього:	1705	1745	22425	54194	-	80185

(ф) Ринковий ризик

Існує три типи ринкового ризику у відношенні діяльності ПАТ "МОНФАРМ":

- Ризик зміни цін
- Валютний ризик
- Ризик зміни процентної ставки

Ризик зміни цін

Ризик негативного впливу цін на товари є результатом негативного впливу на поточні або майбутні доходи у зв'язку зі зміною цін на товари. Для зменшення цього ризику ПАТ "МОНФАРМ" накопичує значну кількість запасів на кожен звітну дату з метою підтримки операційної діяльності. Аналітичний відділ здійснює моніторинг ринкових цін на продукцію, що реалізується ПАТ "МОНФАРМ", в цілях управління ризиком зміни ринкових цін. В результаті такого моніторингу та подальшого прогнозу цін на продукцію, керівництво ПАТ "МОНФАРМ" розробляє цінову політику щодо тенденцій ринкових цін. ПАТ "МОНФАРМ" не схильна цінового ризику у відношенні фінансових інвестицій.

Валютний ризик

Валютний ризик являє собою ризик того, що фінансові результати ПАТ "МОНФАРМ" будуть піддані негативному впливу зміни валютних курсів. Валютний ризик виникає тоді, коли майбутні комерційні операції або визнані активи або зобов'язання виражені у валюті, яка не є функціональною валютою товариства.

ПАТ "МОНФАРМ" не має офіційної політики по управлінню валютними ризиками по відношенню до своєї функціональної валюти.

ПАТ "МОНФАРМ" уникає ризикованих операцій, пов'язаних з валютним ризиком, та здійснює операції, в основному, в українських гривнях, євро, доларах США, однак станом на звітну дату цієї фінансової звітності ПАТ "МОНФАРМ" властивий вплив операційного валютного ризику, який відноситься до валютних монетарних активів та зобов'язань та відноситься до загальних змін на валютному ринку.

Ризик зміни процентної ставки

Ризик зміни процентної ставки - це ризик того, що зміни процентних ставок негативно вплинуть на вартість фінансових інструментів.

Політика ПАТ "МОНФАРМ" спрямована на підтримку її заборгованості у складі інструментів з фіксованою ставкою і отримання позик за фіксованими процентними ставками.

Управління капіталом.

Товариство здійснює заходи з управління капіталом, спрямовані на зростання рентабельності капіталу, за рахунок оптимізації структури заборгованості та власного капіталу, таким чином, щоб забезпечити безперервність своєї діяльності. Керівництво товариства здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво аналізує вартість капіталу та притаманні його складовим ризики. На основі отриманих висновків товариство здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування, а також виплати дивідендів та погашення існуючих позик.

Справедлива вартість фінансових інструментів.

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	9 місяців. 2019 р	2018 р	9 місяців. 2019 р	2018 р
Фінансові активи				
Інші фінансові інвестиції (вартість придбання)	43505	49998	43505	49998
Торговельна дебіторська заборгованість	61571	55932	61571	55932
Грошові кошти та їх еквіваленти	2143	1621	2143	1621
Торговельна кредиторська заборгованість	17774	22622	17774	22622

Справедливу вартість дебіторської та кредиторської заборгованості неможливо визначити достовірно, оскільки немає ринкового котирування цих активів.

Примітка 14. Події після дати балансу

Після звітної дати товариство не здійснювало операцій, які варто висвітлити в примітках до фінансової звітності за 9 місяців 2019 року.

Директор
ПАТ "МОНФАРМ"

Б.Б. Домащук

Головний бухгалтер
ПАТ "МОНФАРМ"

О.В. Марчук